

Wandelen langs vuurtorens in Galicië

O CAMIÑO DOS FAROS

Foto rechtsboven: *De dodelijke kust bij Camarinhas.*
Rechtsonder: *Roncudo, niet meer dan een handvol huisjes en wat horreos (stenen schuurtjes op poten tegen de muizen).*

De O Camiño dos Faros is een nieuwe wandelroute langs vuurtorens aan de kust van Galicië. Zeven dagen wandelen we op het randje van land en oceaan.

TEKST: NANDA RAAPHORST **FOTOGRAFIE:** MARGRIET SPANGENBERG

Het stormt in het havenstadje Malpica, het beginpunt van de tocht. Op de ruiten van ons pensionnetje zit een dikke laag zout. Zand straalt over het strand. 's Avonds schuiven we aan in de pizzeria. 'Welkom', zegt de eigenaar. Dat zei hij niet tegen de zee gisteren, en toch klotste die over de promenade zo zijn restaurant binnen. 'Houdt de luiken gesloten', zegt hij als we weggaan, 'de storm is nog niet uitgeraasd.'

Groene verf

Witschuimende golven en wolken op drift, ook vandaag nog. 'Er staat hier zoveel wind dat buitenstaanders denken dat wij, van de kust, er een beetje gek door zijn geworden', vertelt 'Trasno' Ramon. De Trasnos zijn de drijvende kracht achter de Camiño dos Faros. Gek vinden we Ramon niet, wel ánders. De Trasnos presenteren zich als een soort club van boskabouters (Traski), schuw voor publiek, in voor mystiek, verbonden met de natuur. Met groene verf en draagbare maaimachines hebben ze over een lengte van tweehonderd kilometer de visserspaadjes langs de Costa da Morte ontsloten en tot één lange route geknoopt. Dwars door manshoge varens en stekelige brembosjes.

Spierwit schuim

Ergens tussen Malpica en Laxe. In de verte liggen de Sisargas-eilanden. Nog steeds rolt de zee in hoge golven richting strand. Blauw over goud, spierwitte strepen schuim. De vuurtoren van Sisalgas staat tussen

TRASKI

Het gebeurde in een bar in Malpica. Daar smeedden twee Galiciërs het plan om de oude, overwoekerde visserspaadjes langs hun geliefde kust te verbinden tot een doorgaande wandelroute. Zonder medewerking van de autoriteiten, maar met heel veel sympathisanten is er een schitterende kustroute aangelegd die zeven vuurtorens tussen Malpica en Finisterra met elkaar verbindt. Petje af voor Traski, dat ook een complete website, Facebook-pagina met filmpjes etc. bijhoudt. Uiteindelijke doel: van de O Camino dos Faros een GR maken.
Informatie: www.caminodosfaros.com.

WE DOORWADEN EEN RIVIER EN GAAN KOPJE ONDER TUSSEN HOGE VARENS

honderd meter hoge kliffen. 's Winters was de ruwe zee hier dé plek om walvissen te spotten en te slachten. Nog steeds kun je in Malpica huizen vinden waar wervels als poefs worden gebruikt en ribben als stutbalken voor daken. Toch zijn het andere doden waaraan de Costa da Morte haar naam dankt. De lijst schipbreuken en scheepswrakken is lang. Ramon: 'Even verderop, bij het vissersdorpje Camelle, verloor in 1928 een Frans schip in noodweer zijn lading: machines, kleding, zijde uit Damascus, dieren, medicijnen, champagne en heel veel gecondenseerde melk. Men dacht dat het verf was en schilderde er zijn huizen mee. Pas toen Camelle geplaagd werd door grote zwermen vliegen ging er een lampje branden.'

Worm?!

Soms zie je ze, bonkige mannen met lange stokken. Ze staan op een onmogelijke plek, tussen de golven die stukslaan op de golfbrekers. Ze jagen op percebes, eendenmosselen, vertelt Ramon, een vlezig wormvormig weekdier, dat eindigt in een nagel. Die percebes groeien op de rotsen, hoe ruwer de zee hoe harder ze groeien. Het is extreem gevaarlijk werk om de percebes los te wrikken, maar ze zijn zo lekker – '*a sip of the ocean!*' - en de opbrengst is zo hoog dat vissers hun leven wagen. Het stadje Porto de Corme is er beroemd om. Het heeft zelfs een standbeeld gewijd aan het vlezige diertje. Je eet hem door de nagel van de mossel te breken en zuigt het ding uit.

De geur van vocht

Een van de dagen loopt Trasna Cristina met ons mee. De route gaat over verlaten stranden met vissershutten. Het zand is overwoekerd met struiken, er liggen kapotte netten. Baaitjes en rotspartijen rijgen zich aaneen. Cristina's moeder houdt de wacht op de vuurtoren bij Camarinhas. We zien de toren in de verte, op een vooruitstekende rotspunt, de oceaan als achtertuin. Cristina is in de vuurtoren opgegroeid. 'Het was altijd: pas op, niet bij de rand, jas dicht, muts op.' Pas later, toen ze ging studeren, ontdekte Cristina ook het mooie van de kust. We zitten in de vuurtorenhuiskamer, de geur van vocht rondom. Cristina's moeder vertelt. Over haar werk, hoe zwaar dat soms was, de verantwoordelijkheid over het leven van anderen. Eén keer ging het mis, raakte een vissersbootje op drift in zwaar weer. Lichtsignalen hielpen niet, de marifoon evenmin. Het bootje kapseisde, onder haar ogen verdronk de bemanning. Het waren vrienden.

Geen kant wel goud

Camarinas is de stad van het kantklossen, maar op het terras van Ave del Mar zit niet bepaald 'kanten' volk. Luidruchtige vrouwen met veel goud en leggings, mannen vol tattoos in trainingsbroeken. 'Camarinas is een vissersstad, in het hart van de Costa da Morte', zegt Cristina. 'De route die nog voor jullie ligt is pittig.' Het klopt. We stijgen en dalen over heupbrede paadjes, balanceren boven zee, beklimmen bij 30°C de steile Monte Cachelmo. En wij niet alleen, honderden Trasnos met ons. Uit heel Galicië zijn ze vandaag naar de kust gekomen en een kilometerslange sliert vrolijk gekleurde poppetjes slingert mee over de kliffen en heuvels van de dodenkust. Op een terrasje aan zee gaan de

Foto 's vanaf links:
> Veel smalle paadjes door stekelige brem.
> O Camiño dos Faros verbindt zeven vuurtorens met elkaar.
> Kliffen wisselen af met verlaten zandstrandjes.

plateaus bier rond, er is tortilla voor iedereen. '*Buena suerte*', wensen ze ons, succes morgen!

Bij de club

Het mooiste aan de slotetappe is het begin, Praia de Nemiña. Er is geen zuchtje wind. Het natte zand vormt één grote spiegel: boven en onder ons de zachtblauwe hemel, boven en onder ons dotten wolken. Ze dobberen langzaam richting Cap Finisterre. We volgen ze. Doorwaden een rivier, gaan kopje onder tussen hoge varens, zien de volgende baai opdoemen, picknicken tussen rotsblokken. We horen, ruiken, proeven de zee. Hoe moet dat straks weer zonder? In de verte verschijnt het logge lijf van Mount Facho, met de laatste vuurtoren op ons pad, Finisterra. Het is de plek waar pelgrims verzamelen en rommelige souvenirwinkels oerlelijke frutsels verkopen. Maar het is ook de plek met het hoogste aantal schipbreuken en slachtoffers in Galicië. We lezen over 1.700 doden als opeens een schel geluid uit de rugzak komt. Pliengg! Een sms-je. '*You did it. Welcome trasnas!*' Of we willen of niet, we horen nu bij de club.

REISINFORMATIE

Zelf het vuurtorenpad lopen?

GEBIED: De kust van Galicië in Spanje.

ROUTE: O Camiño dos Faros (The Way of Lighthouses) is wandelroute van 200 kilometer langs de kust van Galicië. Hij loopt tussen Malpica en Finisterre en is opgedeeld in 7 etappes, waarvan wij er 5 liepen. www.caminodosfaros.com

NAVIGATIE: De route is bewegwijzerd met groene verftekens. Daarnaast heb je een overzichtskaart nodig. Meer informatie vind je op oppad.nl.

ZWAARTE/MOEILIJKHEIDSGRAAD: De route golft langs de kust. Op enkele klimmetjes na goed te doen voor iedereen die fit is. Pittige dagafstanden en soms erg smalle paadjes, vaak omzoomd door stekelige brem.

ERNAARTOE: Vliegen op Santiago de Compostela, met trein/bus of taxi door naar beginpunt Malpica. Vanaf Finisterre is een taxi naar Santiago het efficiëntst.

BESTE TIJD: April t/m september.

OVERNACHTEN: In pensions en hotels langs de route. Meer informatie vind je op oppad.nl.

GA VOOR MEER PRAKTISCHE INFORMATIE NAAR **OPPAD.NL**